

Aktivity s chovanci v rámci detence ve VVaÚpVZD Praha-Pankrác

Aktivity s chovanci se dělí na dobrovolné a povinné, u každého chovance je stanoveno terapeutickým týmem individuálně. Mezi dlouhodobě nejoblíbenější dobrovolné aktivity (dle účasti) patří svět zajímavostí, společenské hry, relaxace a jógové a meditační techniky.

Realizace aktivit programů probíhá o všední dny 3x denně, navíc probíhá každý všední den komunitní setkání s chovanci. Pohybové aktivity probíhají pravidelně 3x týdně. Konkrétní aktivity spadají do oblastí léčebných a psychoterapeutických programů, rehabilitačních programů, sociálně terapeutických činností, do oblasti vzdělávací, speciálně výchovné a zájmové. Jednou týdně, pravidelně v pátek, jsou mezi aktivity zařazeny uklidové práce, kdy chovanci uklízí společenské místnosti.

Časová dotace jednotlivých aktivit se pohybuje v rozmezí 30 minut až dvě hodiny. Aktivity Relaxace a Jógové cvičení a meditace probíhají třicet minut. Povinné psychoterapeutické aktivity a aktivity speciálně výchovné probíhají v rozsahu jedné hodiny a aktivita videoklub trvá průměrně devadesát minut. Ostatní aktivity mají trvání čtyřicet pět minut.

V průběhu roku 2022 byla nabídka obohacena o nové aktivity, aby mohla lépe reflektovat možnosti ústavu a potřeby chovanců. Vznikla aktivita škola hrou, která je vedena speciálním pedagogem a je zaměřena na základy trivia pro mentálně retardované. Dále došlo k založení zahrady ústavu a realizaci aktivity práce na zahradě v letních měsících. Poslední novou aktivitou, která se začala realizovat teprve ve druhé polovině roku 2022, je aktivita muzikoterapie, která je vedena sociálním pracovníkem a terapeutem.

Aktivity jsou vedeny příslušnými odbornými zaměstnanci, ranní komunitu vede terapeut či psycholog, skupinové a individuální terapie probíhají pod vedením terapeutů, stejně tak literární kroužek, jógové a meditační techniky a trénink kognitivních funkcí. Sociální pracovníce vede aktivitu nácvik sociálních dovedností a sociálně právní poradenství. Psycholog vede aktivity sociálně psychologický výcvik, psychologické poradenství a seminář s psychologem. Speciální pedagogové vedou relaxaci, svět zajímavostí, základy práce s PC, anglický jazyk, škola hrou a trivium. Vychovatelé vedou výchovně vzdělávací program, společenské hry, improvizáční cvičení a výtvarné činnosti. Pedagog volného času vede především pohybové aktivity a videoklub, dále vede společně s vychovatelem a speciálním pedagogem aktivitu práce na zahradě.

Skupinové terapie, které spadají pod léčebné a psychoterapeutické programy pod vedením terapeutů, jsou určeny všem skupinám chovanců. Kvůli zlepšení efektivity práce jsou však chovanci rozděleni do skupin dle trestné činnosti a diagnózy. Chovanci s poruchou osobnosti jsou rozděleni do dvou skupin, do skupiny Šance 1, Šance 2 a Fantazie. Psychotičtí chovanci mají svou skupinu Svět. Mentálně retardovaní chovanci na skupinové terapie nedocházejí, zejména z důvodů jejich rezistence k terapii a všeobecnému upřednostnění spíše individuálních aktivit z důvodu nutnosti saturace specifických individuálních potřeb chovanců.

Skupinové poradenství v oblasti závislostí vedené terapeutem je určené chovancům, kteří měli v minulosti problém se závislostmi. I zde platí rozdělení chovanců na skupiny, skupina Cesta 1 a 2 je vyhrazena chovancům s poruchami osobnosti a skupina Směr chovancům psychotickým.

Seminář s psychologem pod vedením psychologa, je aktivitou programu, která je určena chovancům psychotickým. Slouží k mapování psychické pohody těchto chovanců a k řešení jejich témat, která na seminář přináší.

V rámci saturace potřeb pohybu jednotlivých chovanců je plně využíváno dispozic ústavu prostřednictvím realizace rehabilitačních programů. Pod vedením speciálního pedagoga probíhá aktivita relaxace, která je zaměřena na duševní vyrovnanost a uvolnění emocí jednotlivých chovanců. Obdobnou aktivitou jsou jógové a meditační techniky. Relaxace a jógové a meditační techniky jsou určeny pro všechny chovance.

Další z této skupiny aktivit je pohybová terapie pod vedením pedagoga volného času. Tato aktivita probíhá pro každou skupinu chovanců třikrát týdně. Chovanci využívají nejen posilovny, ale také hrají stolní tenis.

Mezi rehabilitační programy dále patří literární kroužek a trénink kognitivních funkcí pod vedením terapeutů. Tyto aktivity probíhají dle časových dispozic, ale zpravidla jednou týdně. Literární kroužek je zaměřen na četbu s porozuměním, čerpání ponaučení z textu a celkově je ho využíváno jako úrodné půdy pro následnou práci terapeuta. Je určen jak chovancům s poruchami chování, tak chovancům psychotickým, avšak v poslední době je realizován především pro chovance s poruchami chování.

Trénink kognitivních funkcí je zaměřen na rozvoj právě těchto funkcí u jednotlivých chovanců. Chovanci jsou aktivizováni prostřednictvím myšlenkových cvičení, hádanek, vědomostních her atp. Aktivita je určena jak chovancům psychotickým, tak chovancům s poruchami chování. Tato aktivita probíhá zpravidla jednou týdně v každé skupině.

Práce na zahradě jsou dalšími z podstatných aktivit z oblasti rehabilitačních programů. Aktivita byla realizována v letních měsících v prostoru zahrady ústavu, pod vedením znalostně i prakticky vybavených zaměstnanců. O aktivitu je velký zájem, účastní se jí všechny skupiny chovanců.

Sociálně terapeutickou aktivitou v rámci programu je nácvik sociálních dovedností pod vedením sociálního pracovníka. Tato aktivita je koncipována takovým způsobem, aby poskytla chovancům možnost udržet, obnovit, ale také získat základní sociální dovednosti, které člověk žijící ve společnosti potřebuje. Aktivita je určena všem skupinám chovanců.

Vzdělávací aktivity jsou zaměřeny především na rozšíření znalostí a dovedností chovanců. Aktivita trivium je určena chovancům s poruchami chování a chovancům psychotickým. Docházka je spíše kolísavá u obou skupin, což je pro vzdělávací aktivity typické, jelikož se očekává určité zapojení chovanců do práce samotné. Trivium je vedeno speciálním pedagogem a je zaměřeno především na rozvoj znalostí v oblasti gramatiky českého jazyka a rozšíření znalostí v oblasti společenských věd.

Svět zajímavostí je veden speciálním pedagogem, jeho cílem je poskytnout chovancům podnětné prostředí, které by je mělo motivovat k získání nových znalostí a vědomostí. V průběhu aktivity si chovanci navzájem sdělují zajímavosti libovolného zaměření a při vyčerpání témat je promítán dokument, jehož zaměření může být zeměpisné, přírodovědné,

historické, společenské nebo i jiné. Aktivita je určena pro skupinu psychotiků i pro skupinu poruch chování.

Sociálně právní poradenství je vzdělávací aktivitou, kterou vede sociální pracovník. Tato aktivita je určena jak psychotikům, tak i chovancům s poruchami chování.

Výchovně vzdělávací program je aktivitou, kterou vede vychovatel. Probíhá nepravidelně, dle časových možností jednotlivých skupin chovanců. Určena je pro všechny skupiny chovanců. Aktivita je zaměřena na získávání všeobecného přehledu z oblasti kulturní, společenské a politické, atmosféra bývá neformální.

Anglický jazyk je vzdělávací aktivitou, kterou vede speciální pedagog. Je určena především pro skupinu chovanců s poruchou chování, pro chovance psychotické aktivity probíhá formou samostatné práce. Se stálou skupinou chovanců jsou probírány základy anglického jazyka, včetně základní gramatiky a slovní zásoby.

Do oblasti speciálně výchovných programů spadají dvě aktivity vedené psychologem. Sociálně psychologický výcvik je aktivita určená pro chovance s poruchou chování, má formu skupinové práce, kdy se chovanci zamýšlejí nad vhodně zvolenými tématy, spojenými s jejich trestnou činností atp. Cílem je napomoci chovancům v zisku náhledu nejen na trestnou činnost, ale také na sebe sama. Psychologické poradenství je druhou z těchto aktivit, tato aktivita má individuální charakter, určena je všem chovancům. Obsahem aktivity je přímá práce psychologa s chovancem individuálním způsobem.

Zájmové aktivity jsou zaměřeny především na aktivní trávení volného času chovanců. Jednou z těchto aktivit jsou společenské hry, které jsou vedeny vychovatelem či pedagogem volného času.

Improvisační cvičení jsou aktivitou, která si klade za cíl pomocí hry trénovat mentální kondici chovanců. Náplní aktivity je například hraní různých vědomostních her atp. Aktivita je vedena vychovatelem a je určena všem chovancům.

Videoklub je veden pedagogem volného času. Je určen všem chovancům. Chovancům je pod dohledem člena terapeutického týmu promítán film, který je vhodně komentován a zasazen do správného kontextu.

Výtvarné činnosti vede vychovatel, jedná se o aktivitu určenou všem chovancům. Cílem je podpořit kreativitu a umělecké cítění chovanců, využití postupy jsou malování, tvorba výzdoby (velikonoční, vánoční...) atp.

Muzikoterapie je rehabilitační aktivitou, která je vedena terapeutem a sociálním pracovníkem. Cílem této aktivity je rozvíjet cit pro rytmus u všech chovanců a napomoci jim v aktivním trávení volného času. Chovanci zpívají a hrají na nástroje za doprovodu hudebních nahrávek či zpěvu vedoucích aktivity. Aktivita je určena všem chovancům.

Škola hrou je poslední aktivitou pankráckého detenčního ústavu, je zařazena pod aktivity vzdělávací. Probíhá pod vedením speciálního pedagoga je zaměřena na zvládnutí nejzákladnějších úkonů při postupném překonávání negramotnosti mentálně retardovaných chovanců.